



ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci žalobkyne: **M.**, .bytom **B.** proti žalovanej: **Sociálna poisťovňa ústredie**, so sídlom v Bratislave, ul. 29. augusta č. 8 o preskúmanie rozhodnutia, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. augusta 2010, č.k. 23S/45/2010-32, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 12. augusta 2010, č.k. 23S/45/2010-32 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovanej číslo 5834/2010-BA zo dňa 26. februára 2010 **z r u š u j e** a vec jej **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 12. augusta 2010, č.k. 23S/45/2010-32, zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. 5834/2010-BA zo dňa 26. februára 2010, ktorým žalovaná odvolanie žalobcu zamietla a potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Banská Bystrica č. 700-26009/09-27 z 9. decembra 2009, že žalobkyni vzniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 1. júla 2008.

Krajský súd žalobu zamietol. Ako podstatnú riešil právnu otázku, či možno žalobkyňu, ktorej bol pozastavený výkon advokácie od 15.04.2008 považovať aj naďalej za samostatne zárobkovo činnú osobu (ďalej len „SZČO“) podľa § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, alebo či stratila toto postavenie, a preto jej ani dňa 1. júla 2008 nemohlo vzniknúť povinné nemocenské a dôchodkové poistenie SZČO. V zhode s názorom žalovaného dospel k záveru, že pokiaľ advokát nebol vyčiarknutý zo zoznamu advokátov vedenom SAK, existuje u takéhoto advokáta aj naďalej oprávnenie na vykonávanie advokátskej činnosti, čo má za následok, že musí byť považovaný pre potreby zákona o sociálnom poistení za SZČO. Žalobkyňa bola vyčiarknutá zo zoznamu advokátov od 19. júna 2009, dovtedy mala pre účely zákona o sociálnom poistení status SZČO. Vzhľadom na to, že za rozhodujúce obdobie roku 2007 dosiahla príjem, ktorý bol vyšší ako 12 násobok vymeriavacieho základu vypočítaného podľa § 138 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z.z., vzniklo jej od 1. júla 2008 aj povinné nemocenské a povinné dôchodkové poistenie SZČO v zmysle § 21 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. K dohode o pracovnej činnosti, ktorú žalobkyňa predložila, krajský súd uviedol, že ju nemožno považovať za preukázanie činnosti v rámci pracovného pomeru ako to má na mysli ustanovenie § 21 ods. 1 písm. b/ zákona o sociálnom poistení.

Proti rozsudku krajského súdu včas podala odvolanie žalobkyňa a žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov zruší a vec vráti žalovanej na ďalšie konanie. Podľa žalobkyne napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí. Výkon advokácie mala pozastavený podľa § 9 ods. 1 písm. a/ zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a teda reálne nebola oprávnená poskytovať právne služby podľa zákona o advokácii. Tvrdenie, že pozastavením výkonu advokácie advokátovi nezaniká jeho postavenie SZČO, súd nijako neodôvodnil, a preto je toto jeho tvrdenie nepresvedčivé. Neodôvodneným rozhodnutím bolo preto zasiahnuté do jej základných ľudských práv, ktoré má garantované Ústavou SR.

Žalovaná navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu odvolania v medziach žaloby a v súlade s § 250ja ods. 2 OSP bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie rozhodnutia žalovanej o vzniku povinného nemocenského a povinného dôchodkového poistenia žalobkyne ku dňu 1. júla 2008.

Spornou medzi účastníkmi bola otázka, či žalobkyňa, ktorá mala od 15. apríla 2008 pozastavený výkon advokácie a ku dňu 19. júna 2009 bola vymazaná zo zoznamu advokátov, bola alebo nebola vzhľadom na pozastavenie výkonu činnosti podľa osobitného predpisu, naďalej samostatne zárobkovo činnou osobou v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z.

Podľa § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. samostatne zárobkovo činná osoba je fyzická osoba, ktorá má oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu.

Pre posúdenie toho, či žalobkyňa bola povinne nemocensky a povinne dôchodkovo poistená v zmysle § 14 ods. 1 písm. b/ a § 15 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z., je rozhodujúce, či v rozhodnom období žalobkyňa bola samostatne zárobkovo činnou osobou v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z..

Oprávnením na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu sa v danom prípade rozumie oprávnenie na výkon advokácie.

Podľa § 1 ods. 1 až 3 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii advokácia pomáha uplatňovať ústavné právo fyzických osôb na obhajobu a chrániť ostatné práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb (ďalej len "klient") v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, so zákonmi a s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Výkon advokácie je zastupovanie klientov v konaní pred súdmi, orgánmi verejnej moci a inými právnymi subjektmi, obhajoba v trestnom konaní, poskytovanie právnych rád, spisovanie listín o právnych úkonoch, spracúvanie právnych rozborov, správa majetku klientov a ďalšie formy právneho poradenstva a právnej pomoci, ak sa vykonáva sústavne a za odmenu (ďalej len "právne služby"). Právne služby na území Slovenskej republiky

poskytujú advokáti, ako aj ďalšie fyzické osoby a právnické osoby uvedené v ustanoveniach § 30 písm. b/, c/, d/, e/ a i/ za podmienok a spôsobom ustanoveným týmto zákonom.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. advokát je ten, kto je zapísaný do zoznamu advokátov, ktorý vedie Slovenská advokátska komora (ďalej len "komora").

Z administratívneho spisu žalovanej vyplýva, že žalobkyni bol pozastavený výkon advokácie podľa § 8 ods. 1 písm. d/ zákona č. 586/2003 Z.z. od 15. apríla 2008.

Podľa § 9 ods. 1 písm. a/ zákona č. 586/2003 Z.z. počas pozastavenia výkonu advokácie *advokát* nie je oprávnený poskytovať právne služby podľa tohto zákona.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že od okamihu pozastavenia výkonu advokácie advokát napriek tomu, že je naďalej zapísaný v zozname advokátov, už nie je oprávnený poskytovať právne služby, a teda nemá oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu, preto ho nemožno považovať za samostatne zárobkovo činnú osobu podľa § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že v dôsledku pozastavenia výkonu advokácie dňom 15. apríla 2008 žalobkyni dňom 1. júla 2008 nevzniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie žalovanej pre jeho nesúladi so zákonom zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 250j ods. 2 písm. a/ OSP.

V ďalšom konaní je žalovaná viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže žalobkyňa náhradu trov konania nežiadala a žalovanej taká náhrada nepatrí zo zákona.

Poučenie : Proti tomuto rozsudku **n i e j e** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. septembra 2011

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská